

Pandemiliv

LEGELIVET

MARTE SYVERTSEN

marsyv@vestreviken.no

Marte Syvertsen er lege i spesialisering og forsker ved Nevrologisk avdeling i Vestre Viken, Drammen.

Tidlig i mars 2020 forberedte jeg et innlegg til Nevrodagene, årets høydepunkt for norske nevrologiinteresserte leger.

Foto: privat

Et par uker tidligere ble det sendt ut program og invitasjon på e-post. Det skulle bli en uke med spennende foredrag, nettverksbygging og hyggelige kaffepauser, akkurat som året før. Likevel var det noe som var ekstra stas med 2020: Norsk nevrologisk forening feiret 100-årsjubileum. Det skulle markeres med trerettters middag og fest på Oslo rådhus torsdag 12. mars klokken 19.

Jeg har lest at Espen Nakstad innså alvoret da han så Kina bygge et sykehus med tusen senger på ti dager i januar 2020. Vi andre planla foredrag og gallamiddag til godt ut i mars. Men den 12. mars klokken 19 var ingen av oss på fest i Rådhuset. De fleste satt hjemme og så på Dagsrevyen.

Jeg hentet så tidlig jeg kunne i barnehagen den dagen. Vanligvis er det et ganske bråkete sted. Den 12. mars 2020 var det stille og rart. Jeg husker at de ansatte hadde blanke øyne. De ga barna ekstra lange klemmer.

Ingen av oss visste helt sikkert hvor vi var på vei. Men fortellingene fra svigerforeldrene mine i Nord-Italia lurte i bakhodet. Der så enkelte av sykehusene ut som en krigssone. Alle var utslitte, og folk døde alene.

Som sykehusansatt i forskerstilling så jeg den første delen av opprustningen fra sidelinjen. Jeg skulle være klar for andre pulje, når nye folk måtte settes inn på grunn av karantene og sykdom. De dagene husker jeg som ganske fulle av vårsol. Jentene mine på fem og sju år hadde hver sin pult i andre etasje. Vi hadde morgenmøter med tavle og kritt, klokke og «hvilken dag er det i dag». Vi gikk på tur i snøsmelting og fant blåveis. Vi så filmsnutter av hva de andre elevene i 2. klasse holdt på med, og vi tegnet regnbuer. For jentene mine var det kanskje bare regnbuer. Men da jeg så en stor en som var streket opp med kritt ute i gata vår, kom klumpen i halsen. Alt blir bra. Jeg tror ikke barna trøstet hverandre eller seg selv. De trøstet oss voksne.

«Vi måtte velge om vi skulle være en god mamma eller en ambisiøs ansatt»

Jeg fikk ikke forsket noe særlig i den perioden. Statistikken viser at andelen kvinnelige forfatterskap på vitenskapelige publikasjoner sank i løpet av 2020 (1). Mange av oss som skulle jobbe hjemmefra stod i en umulig spagat. Vi måtte velge om vi skulle være en god mamma eller en ambisiøs ansatt. Jeg valgte det første. Fra 12. mars til 20. april 2020 var jeg bare mamma. Ikke alle hadde mulighet til å ta det samme valget.

På telefonen min er det et bilde fra 20. april. Der står en femåring med ryggsekk, vårjakke og solbriller. Sola skinner på henne, og vi skal spasere til barnehagen. Det var som om vi hadde all verdens tid. I barnehagen var atmosfæren oppløftet, nesten euforisk. Alle ble tatt imot med store smil og antibac. Vi trodde vi hadde vunnet, at vi nesten var i mål. Nå skulle alt sammen snu. Vi kunne ta hverdagen gradvis tilbake. Norsk nevrologisk forening planla både Nevrodagene og jubileumsfest høsten 2020, når alt var blitt bra.

Jeg vet ikke om Espen Nakstad forstod at vi kom til å måtte holde ut så lenge. Mange ganger tenker jeg at jeg er takknemlig for at jeg ikke er ham eller noen av de andre helselederne våre. Når det er snakk om å holde ut, har jeg lyst til å løfte hatten mot dem alle sammen. Vi skylder dere mye. Noen av oss skylder dere antakelig livet, uten å være klar over det selv.

«På mange måter har den digitale revolusjonen vi har sett i løpet av 2020, gjort det enklere å være både mamma og forsker»

Snart ett år etter at Nevrodagene ble avlyst, er de fremdeles ikke blitt avholdt. Men i mars 2021 står de endelig på programmet – nå i heldigital form. På mange måter har den digitale revolusjonen vi har sett i løpet av 2020, gjort det enklere å være både mamma og forsker. I en presset hverdag er hvert eneste kvarter dyrbart, og nå sparer jeg timevis på reising til og fra møter og konferanser. Jeg kobler meg på direkte fra mitt eget kjøkkenbord. Rett etter foredraget lukker jeg pc-en, tar på meg jakka og henter barn i barnehagen. Før ville jeg ikke ha rukket begge deler.

Å ha en disputas på Zoom surrende i bakgrunnen mens du lager middag, er selvsagt ikke like bra som å være til stede i auditoriet. Men akkurat den dagen ville alternativet for min del vært å ikke få med seg disputasen i det hele tatt.

Nå forbereder jeg innlegg til Nevrodagene igjen. Jeg skal kanskje holde det fra min egen stue. Det blir effektivt, men jeg kommer til å savne kaffepausene.

LITTERATUR

1. Viglione G. Are women publishing less during the pandemic? Here's what the data say. Nature 2020; 581: 365–6. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 15. mars 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0116

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2022. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. september 2022.